

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 225/2011-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ľ. B., B., zastúpenej advokátkou JUDr. E. B., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 126/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ľ. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. mája 2011 doručená sťažnosť Ľ. B., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. E. B., B., ktorou namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 126/2008.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou podanou okresnému súdu 27. mája 2008 proti S. a D. F. (ďalej len „žalovaní“) domáhala náhrady škody v sume 240 133 Sk vznikutej v dôsledku dopravnej nehody, ku ktorej došlo 11. júna 2006. Predmetná vec je okresným súdom vedená pod sp. zn. 8 C 126/2008.

Po podaní žaloby žalovaný uhradil sťažovateľke sumu 210 350 Sk, a preto sťažovateľka v tejto časti zobrala svoj návrh späť. Okresný súd v časti uhradenej istiny uznesením sp. zn. 8 C 126/2008 z 5. septembra 2008 konanie zastavil a v časti trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Proti predmetnému uzneseniu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 4 Co 254/2008 z 30. júna 2009 tak, že napadnuté uznesenie zrušil v časti týkajúcej sa náhrady trov konania a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

V ďalšom období bol okresný súd podľa sťažovateľky nečinný, nekonal ani po jej výzve zo 14. decembra 2009, a preto prostredníctvom svojej právnej zástupkyne podala 18. mája 2010 sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi okresného súdu. V liste z 8. júla 2010 predseda okresného súdu konštatoval prietahy v napadnutom konaní a vyzval zákonného sudcu, aby vykonal úkony smerujúce k rozhodnutiu vo veci samej.

Sťažovateľka v sťažnosti ďalej uviedla, že po podaní sťažnosti na prietahy v konaní okresný súd *„začal konať a vytyčovať pojednávania. Pojednávanie dňa 19. 1. 2011 porušovateľ znova odročil na deň 14. 02. 2011 za účelom vyhlásenia rozsudku.*

Doposiaľ však rozsudok vyhlásený nebol a nebol ani účastníkom tým pádom doručený.“

Podľa sťažovateľky uvedeným postupom okresný súd nedodrжал trojtýždňovú lehotu na vyhlásenie rozsudku v súlade s § 156 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), v deň, kedy mal byť vyhlásený rozsudok, ho nevyhlásil a ani účastníkom konania ho ďalšie dva a pol mesiaca nedoručil.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla že uvedeným postupom okresného súdu jej bolo odňaté právo na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a bola popretá i rovnosť účastníkov konania, pretože „*týmto protizákonným postupom sa porušovateľ jednoznačne postavil na stranu odporcu, nakoľko pre odporcu je výhodné, aby sa vo veci rozhodlo minimálne čo najneskôr už aj z dôvodu, že napr. trovy konania, o ktorých rozhodne súd, nie je možné sankcionovať ani len úrokom z omeškania.*“

Postup okresného súdu považuje sťažovateľka tiež za porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého má každý právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Podľa názoru sťažovateľky „*vedomé vyvolávanie prieťahov v konaní je i porušením rovnosti účastníka konania. Presvedčenie, že ide o vedomé konanie súdu spočíva v tom, že súd nielen nekoná napriek tomu, že od podania žaloby uplynula dlhá doba a bola konštatovaná opodstatnenosť sťažnosti, ale závažným spôsobom porušuje právne predpisy, tým, že odročuje termín pojednávania na dlhšiu dobu, ako to pripúšťa zákon a porušuje právne predpisy i tým, že koná v rozpore s ustanovením § 156 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého je povinný doručiť rozsudok účastníkom na pojednávaní a neprítomným účastníkom ho doručiť do 3 dní od pojednávania, na ktorom mal byť vyhlásený.*“

Vzhľadom na už uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd považoval jej sťažnosť za naliehavú, aby ju po predbežnom prerokovaní prijal na ďalšie konanie a následne takto nálezom rozhodol:

„*1. Okresný súd Bratislava II. v konaní vedenom pod sp. zn. 8C 126/2008 porušil základné právo L. B. na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy i právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.*

2. Okresnému súdu Bratislava II. sa zakazuje pokračovať v porušovaní práva L. B. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vo veci 8C 126/2008 a prikazuje sa mu, aby v tejto veci konal bez zbytočných prieťahov. L. B. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 5 000 Eur

3. Porušovateľ je povinný uhradiť sťažovateľke trovy konania vo výške 311,57 Eur (1 úkon právnej pomoci podľa § 11 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z. činí sumu 123,50 Eur, 2 úkony á 123,50 Eur – príprava a prevzatie, podanie sťažnosti, 2 x režijný paušál á 7,41 Eur, t. j. 261,82 Eur + 19% DPH v sume 49,75 Eur) k rukám advokátky JUDr. E. B., a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci (v tomto prípade okresného súdu v občianskoprávnom konaní) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 126/2008 tým, že nedodržel trojtýždňovú lehotu na odročenie pojednávania na účely vyhlásenia rozsudku podľa § 156 ods. 2 OSP, tento dosiaľ nevyhlásil a ani účastníkom konania nedoručil. Uvedený procesný postup okresného súdu je podľa sťažovateľky nezákonný a popiera rovnosť účastníkov v konaní.

Podľa § 156 ods. 2 OSP rozsudok sa vyhlasuje spravidla hneď po skončení konania, ktoré rozsudku predchádzalo. Ak to nie je možné, súd na vyhlásenie rozsudku odročí pojednávanie najdlhšie na tri týždne; v takom prípade súd doručí rozsudok prítomným účastníkom hneď po pojednávaní, na ktorom bol rozsudok vyhlásený, a neprítomným účastníkom ho odošle najneskôr do troch dní.

Z predloženého súdneho spisu ústavný súd zistil, že v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 126/2008 okresný súd na pojednávaní uskutočnenom 19. januára 2011 (za účasti právnej zástupkyne sťažovateľky ako aj oboch žalovaných) odročil pojednávanie pre účely vyhlásenia rozsudku na 14. február 2011. Zo zápisnice o pojednávaní zo 14. februára 2011 jednoznačne vyplýva, že okresný súd na uvedenom pojednávaní bez prítomnosti účastníkov konania rozsudok vyhlásil.

V tejto súvislosti ústavný súd poukázal na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

V danom prípade aj keď v čase podania sťažnosti ústavnému súdu ešte nebola predmetná vec sťažovateľky právoplatne skončená, okresný súd už vo veci sťažovateľky meritórne rozhodol, čím odstránil jej právnu neistotu. Táto skutočnosť v zásade zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti sťažovateľky z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti o to viac, že sťažovateľka o pojednávaní nariadenom na účely vyhlásenia rozsudku vedela, hoci sa ho bez ospravedlnenia nezúčastnila.

S prihliadnutím na skutočnosť, že sťažovateľka namieta, že jej dosiaľ nebol doručený rozsudok okresného súdu, keďže ho okresný súd neodoslal v lehote ustanovenej v § 156 ods. 2 OSP (3 dni od vyhlásenia), ústavný súd považoval za potrebné uviesť, že nedodržanie zákonom ustanovenej lehoty na odoslanie rozsudku účastníkom konania samo osebe nezakladá dôvody na vyslovenie porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd totiž v rámci svojej ustálenej judikatúry už viackrát vyslovil, že pojem zbytočné prietahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na zákonom ustanovené lehoty na vykonanie určitého úkonu sudcom alebo iným štátnym orgánom. S prihliadnutím na konkrétne okolnosti veci sa ani v týchto prípadoch totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 11/00, IV. ÚS 167/2010).

V prípade, keď ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“

v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevysloví porušenie základného práva zaručeného v tomto článku ústavy (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03) alebo sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 17/01, III. ÚS 199/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 38/04).

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti, ako aj na základe predloženého súdneho spisu ústavný súd konštatoval, že v predmetnej veci došlo pri odosielaní rozsudku vyhláseného 14. februára 2011 k určitým prieťahom v postupe okresného súdu (odoslanie predmetného rozsudku trvalo viac ako 3 mesiace, pozn.), čo však podľa názoru ústavného súdu nemožno považovať za taký závažný nedostatok v konaní, ktorý by po prijatí sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie umožňoval reálne dospieť k záveru, že v predmetnej veci okresný súd svojím postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 126/2008 porušil základné právo sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (podobne pozri napr. I. ÚS 35/01, II. ÚS 21/01).

Z petitu podanej sťažnosti tiež vyplýva, že sťažovateľka žiada ústavný súd aj o vyslovenie porušenia práva na súdnu ochranu upraveného v čl. 46 ods. 1 ústavy v označenom konaní pred okresným súdom. Tento návrh sťažovateľka vo svojej sťažnosti zdôvodnila nesprávnym procesným postupom okresného súdu, ktorým bola podľa jej názoru popretá rovnosť účastníkov v konaní.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je umožniť každému reálny prístup k súdu. Tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť (II. ÚS 88/01).

Preskúmanie predmetného spisu okresného súdu nesignalizuje taký postup súdu, z ktorého by sa dalo odvodiť, že sťažovateľke nebolo umožnené domáhať sa svojich práv na nestrannom a nezávislom súde; sťažovateľka mala možnosť v konaní predkladať návrhy a vyjadrenia a zúčastňovať sa nariadených pojednávaní v prerokovanej veci. Ústavný súd teda nezistil porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v konaní

okresného súdu vedenom pod sp. zn. 8 C 126/2008. Ústavný súd z hľadiska svojej konštantnej judikatúry uvádza, že prieťahy v súdnom konaní nemajú za následok porušenie základného práva na súdnu ochranu (II. ÚS 154/05). Sťažovateľke okresný súd svojím postupom neodoprel poskytnutie súdnej ochrany, bol jej totiž umožnený reálny prístup k súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. júna 2011